

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PRZECINEK

◆ ◆ ◆
OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Wprowadzie alfabet i pismo przyjęliśmy wraz z chrześcijaństwem, a więc już ponad 1000 lat temu, ale najstarsze polskie zabytki piśmiennicze liczą 500 lat mniej, a polskie nazewnictwo z zakresu nauki o języku – kolejne 250 lat mniej. Do czasów utworzenia Komisji nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mającej (zwanej w skrócie Komisją Edukacji Narodowej) posługiwano się terminami łacińskimi. Dopiero w latach 70. XVIII w. łacińskie nazwy odnoszące się do gramatyki i pisowni zostają zastąpione polskimi lub spolszczonymi odpowiednikami. Zazwyczaj terminy łacińskie były – możliwie dokładnie – tłumaczone na język polski. Jednym ze słów utworzonych na tej zasadzie jest właśnie PRZECINEK. Łaciński pierwowzór to comma. W łacinie comma to wyraz zapożyczony z greki, pierwotnie oznaczający ‘część wiersza lub okresu prozaicznego’ (najczęściej nazywano tak tę część, którą wymawiano na jednym oddechu), a wtórnie ‘znak przestankowy, znak cezury’ (w piśmie). Łacińska comma to zatem „znak przestanku w wymawianiu” i „znak przecięcia – mowy lub tekstu” – tak tłumaczył to sobie Onufry Kopczyński, tworząc od czasownika PRZECINAĆ rzeczownik PRZECINEK, który od tamtej pory miał zastąpić – i zastąpił – łacińskie comma.